

Motion till riksdagen 2017/18:1150

av **Amineh Kakabaveh m.fl. (V, MP)**

Om Sveriges roll i fråga om förverkligandet av kvinnors och barns mänskliga rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN bör verka för en inventering av i vilken utsträckning medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning diskriminerar kvinnor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd bör verka för att förmå medlemsstaterna att öka efterlevnaden när det gäller kvinnors mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd bör driva frågan om att utvidga kampen mot det vardagliga grova våldet mot kvinnor och flickor så att den även omfattar våld och förtryck i hederns namn, könsstympning och likartade former av förtryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativet till en konferens i FN för att stoppa det våld som anses legitimerat och ingår i medlemsländers nationella lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förenta nationerna antog 1948 en deklARATION om mänskliga rättigheter. Denna deklARATION förklarar att alla – såväl kvinnor som män – har lika värde och ska ha samma rättigheter. Den medger inga som helst undantag. Alla medlemsstater i FN har undertecknat den. Vi vet att den inte efterföljs i praktiken – särskilt inte när det gäller kvinnors rättigheter.

Den efterföljs inte av flera skäl. Den efterföljs inte för att djupa patriarkala strukturer lägger hinder i vägen, vilka omfattar allt från det vardagliga familjelivet till samhällsskickets utformning och ledning. Att komma till rätta med dessa strukturer är en svår tids- och arbetskrävande process. Det handlar inte bara om ”attitydförändringar”. För att ”attitydförändringar” skall kunna ske måste ett samhälles

ekonomiska och sociala förhållanden och människors rättsliga ställning också förändras. När det gäller ekonomiska och sociala förhållanden är det uppenbart att sådana förändringar tar lång tid. Att förändra förhållandet mellan könen i riktning mot jämställdhet är ett långt, tungt och tidskrävande arbete även om statens ledning är välvilligt inställd till kvinnors och barns rättigheter.

I ett internationellt perspektiv får dock sällan kraven på jämställdhet och kraven på att kvinnor skall ha samma rättigheter och möjligheter som män den uppmärksamhet de förtjänar av staternas ledningar. Dessa har visserligen undertecknat FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och FN:s deklaration om kvinnans och barnets rättigheter, men i praktiken har dock frågan om kvinnans och barnets rättigheter inte sällan stannat vid valhända reformer, svalt intresse eller rent av liknöjdhet. Formellt har man undertecknat FN-deklarationerna men i praktiken har många länders regeringar gjort alldeles för lite för att förverkliga dem.

Detta är dock inte hela bilden. Flera av FN:s medlemsländer håller sig med en nationell lagstiftning som strider mot FN:s deklarationer. Deras lagstiftning tolererar och/eller tillåter öppet barnäktenskap, befrämjar tvångsäktenskap, gör kvinnan till missdådar vid våldtäkt istället för våldtäktsmannen, hindrar kvinnor från att utbilda sig och att utöva en lång rad yrken, våld i hederns namn m.m. Det handlar om lagstiftning och rättspraxis som begränsar kvinnors liv. De har diskrimineringen av kvinnor inskriven i lag. Man har följaktligen en lagstiftning som direkt strider mot de FN-deklarationer man själv undertecknat.

Att stater bryter mot mänskliga rättigheter och kvinnors och barns rättigheter är ingen nyhet på något sätt. När det sker förklaras eller ursäktas det ofta av regimerna ifråga utifrån någon sorts force majeure, som ett undantag eller så menar man att dessa brott inträffat som en följd av olyckliga omständigheter, såvida man inte håller sig med någon krystad ideologisk/religiös specialtolkning av begreppet ”mänskliga rättigheter”. Men som tidigare påpekats finns det inga undantag och alla har undertecknat FN:s deklarationer.

Det har aldrig gjorts någon inventering eller undersökning av i vilken utsträckning olika länders nationella lagstiftning uppfyller de krav som ställs på FN:s medlemsstater så som de uttrycks i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. En sådan undersökning borde rimligen göras eftersom den nationella lagstiftningen i medlemsländerna är vägledande för hur kvinnors rättigheter skall förverkligas i det land det är frågan om. Har man en nationell lagstiftning som strider mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter bör dessa stater av andra FN-medlemmar göras uppmärksamma på att deras lagstiftning strider mot internationell lag.

Vi yrkar sålunda på att Sverige i FN verkar för att en inventering görs av vilka länder som på det nationella planet stiftar lagar som diskriminerar kvinnor och därmed strider mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Sverige har idag i egenskap av medlem av säkerhetsrådet en unik möjlighet att utöva sitt inflytande för att öka kvinnors säkerhet i världen. Sverige bör följaktligen i FN:s säkerhetsråd verka för att förmå medlemsstaterna att öka efterlevnaden när det gäller kvinnors mänskliga rättigheter. Detta vill vi ge regeringen till känna.

Sverige bör i FN:s säkerhetsråd driva frågan om att utvidga kampen mot det vardagliga grova våldet mot kvinnor så att den även omfattar våld i hederns namn, könsstympning och likartade former av förtryck. Detta vill vi ge regeringen till känna.

Ett sätt att inleda en bred kamp för kvinnors rättigheter torde vara att Sverige tar initiativet till en konferens i FN för att stoppa det våld som anses legitimt och ingår i medlemsländers nationella lagstiftning. Detta vill vi ge regeringen till känna.

Amineh Kakabaveh (V)

Annika Lillemets (MP)

Carl Schlyter (MP)

Valter Mutt (MP)